

A començaments del segle XX cada moviment avantguardista naixia de la inquietud d'un grup d'artistes que llançava al món una sèrie d'intencions, recollides en un manifest. Normalment es mostraven FARTS de la seva situació i feien recompte de els seves filies i fòbies, indicant així el seu ideari.

Avui, un segle després, en l'època del supòsit triomf de l'Avantguarda, els moviments artístics són cosa dels comissaris, que recorren galeries i centres d'estudi buscant "artistes emergents" que il·lustrin la seva idea per a aquest any del que ha de ser la novetat en art. Ningú ja no compta amb els artistes. Hem passat de ser els que protestaven i revolucionaven el món a ser només espectadors d'un banquet aliè, del qual només tenim dret a les engrunes.

Fa anys que els moviments artístics de l'art oficial no neixen de la inquietud dels artistes. I fa anys que els manifestos artístics es consideren anacrònics. Però avui, més que mai, els artistes necessitem alçar la veu i, -per què no-, publicar manifestos.

Nosaltres, com antany els nostres besavis, ja estem FARTS d'aquesta situació absurda i injusta que al món de l'art s'ha acceptat com normal. Farts que la pintura, el dibuix i l'escultura, malgrat viure un moment grandios, s'ignorin en els salons oficials d'avui dia, com si no existissin, com si haguessin mort. Farts que l'atenció mediàtica i els diners públics vagin a un tipus d'art i d'artistes que suposen una ínfima minoria, que no representa a la realitat de la nostra professió. Farts que l'art s'hagi convertit en un espectacle de fira per a milionaris. Farts de l'elitisme i la hipocresia. Farts de l'art oficial.

*Per això fundem avui el nostre moviment artístic anomenat **Fartisme**. I com antany, els (F)artistes volem presentar-nos al món amb aquest Manifest.*

MANIFEST FARTISTA

Contra l'anti-art, el conceptualisme, la impostura i el culte a l'artista egòlatra.

L'art és de tots.

1. Estem FARTS de l'art oficial. Aquest art, els seus artistes i el seu entorn s'han tornat tan superbs, tan vanitosos, que creuen viure per damunt del món, ocupats només a mirar-se el melic, i debatre sobre el sexe dels àngels. Aquí a sota, els fartistes treballem amb les nostres mans, en i per al món real, fent de l'art el nostre dia a dia i buscant en ell el nostre aliment. El Fartisme és una aposta en favor de la humilitat, l'honestedat i la senzillesa. Per als fartistes l'art és una professió més, ni divina ni especial i, com en qualsevol altra professió, l'excel·lència s'aconsegueix només després d'anys de pràctica seriosa i continuada.
2. Estem FARTS d'elitisme, que l'art sigui només per a uns pocs privilegiats. Volem que l'art sigui tornat al públic, als carrers. Que surti del seu enclaustrament i impregni de nou la vida quotidiana, embellint cornises, fanals, rètols... Refusem les galeries i museus elitistes de l'art oficial, als quals ningú no hi entra; sales buides i impol·lutes, com temples d'un déu inaccessible. Volem sales acollidores, amb seients còmodes on veure els quadres de prop, parlant tranquil·lament mentre es pren un cafè.
3. Estem FARTS de deixar que només opinin gurus i "experts". El Fartisme anima al públic que opini lliurement i sincera sobre art, i més sobre l'art actual. Perquè l'art és de tots, també dels qui el paguem amb els nostres impostos. La major part de les persones es riuen amb confiança dels estrambòtics muntatges que el Poder presenta com art. Per què fer-ho només en privat? Riguem-nos obertament de l'art oficial, de les coses pretensioses, ridícules i buides que les pretensioses, ridícules i buides ments de comissaris, artistets i polítics ens presenten com Art amb majúscules.
4. Estem FARTS de sentir una i una altra vegada la consigna interessada de que l'art ha mort, la pintura ha mort. L'evidència és una altra; el que viu malgrat totes les dificultats, malgrat el menyspreu de què és objecte, és la pintura. En canvi, el que necessita injeccions constants de diners públics per a sobreviure són les "modernes" manifestacions de l'art oficial. Els fartistes estem farts que els diners públics es destinin a sufragar activitats extravagants, pròpies d'una atracció de fira, que avergonyeixen la majoria de la població, que és qui les paga, i no agraden a ningú. Activitats i actituds que estan aconseguint desprestigiar l'art actual i als artistes que volem practicar la nostra professió amb serietat.
5. Estem FARTS de l'anti-art. Partint d'una idea jocosa de Duchamp en determinat moment històric, l'anti-art ha arribat a ser el nou academicisme, el nou art oficial. Just l'enemic contra el que es va encunyar el terme. El propi Duchamp rebutjava que els seus Ready-Made es prenguessin com art... nosaltres preferim creure més a Duchamp que als seus exegetes.

Res no tindriem contra l'anti-art si no fos per un petit detall: l'anti-art no vol conviure amb l'art; té com a propòsit la seva negació i necessita exterminar-lo per a poder ocupar el seu lloc. Els anti-artistes saben que si hi ha art a prop, ningú no para atenció a l'anti-art:

davant d'un quadre i una llauna de caca, la gent normal sol preferir el quadre. Per això, els anti-artistes necessiten, costi el que costi, convèncer-nos de que la pintura no val, que cal menysprear-la, exterminar-la o almenys arraconar-la en un lloc oblidat perquè així puguem valorar com si fos art el que ells "fan". Per això gasten tanta tinta i saliva en discursos. Tenen llargs i enrevessats discursos sobre molts temes: sobre la mort de l'art, sobre el desfasament en què està la pintura, sobre la superació de la bellesa... Després de gairebé un segle des de la seva primera aparició, l'anti-art pràcticament ha monopolitzat l'atenció mediàtica, envaeix les escoles i desvia cap a sí la major part dels diners públics invertits en les arts. Poc a poc està aconseguint el seu objectiu: va arraconant a l'art, suplantant-lo en totes les seves facetes: artistes, obres, sales, crítics... tot té la seva versió anti-artística que substitueix el seu equivalent artístic. Els fartistes estem farts d'aquest crim tolerat i fins encoratjat per l'oficialitat, i denunciem aquesta suplantació parasitària. El Fartisme és un moviment anti-anti-art. No és possible conviure harmoniosament amb un càncer agressiu que et devora des de dins; cal lluitar contra ell, trobar-lo, aïllar-lo i extirpar-lo per a que no segueixi avançant i arribi a matar-nos. Malgrat això, el Fartisme, com a mostra de bona voluntat, és obert a rebre als anti-artistes que vulguin reciclar-se, aprenent tècnica i intentant ser sincers per primera vegada en la seva vida.

6. Estem FARTS del conceptualisme. Tot el món té milers d'idees cada dia, moltes d'elles genials. Res més corrent que tenir idees. El que distingeix l'artista és la capacitat de treure partit a les idees creant obres valuoses per si mateix. La idea és un pretext per arribar a una obra, i no al revés.
7. Estem FARTS que qualsevol cosa se'ns pugui presentar com art. Si alguna cosa necessita ser exposada en una galeria i necessitem que, a més, ens expliquin un seguit d'enginyoses històries per a que puguem entendre-la i considerar-la com obra d'art, és que això no era art sinó una refinada presa de pèl. Una llauna plena de caca és tan sols una llauna plena de caca, per més filosofies que l'abonin.

També refuseu enèrgicament la idea que el procés és més valuós que l'obra, que només el valor "performàtic" constitueix el fet artístic. És evident que totes les arts tenen un procés i, fins i tot, un ritu. També el propietari d'un bar que, avorrit, fa una truita de patates, segueix un procés fascinant i no exempt de ritual. Però el procés, el ritu, només té sentit perquè al final s'arriba a un resultat. Ningú no es menja l'emocionant procés de preparació de la truita, sinó la truita.

8. Estem FARTS que s'utilitzi l'originalitat, la novetat o "modernitat" com patrons amb els quals mesurar el valor de les obres d'art i els artistes. Conceptes entesos de manera perversa i profundament estúpida, com valors absoluts, quan depenen totalment de la cultura -o millor, la incultura- de qui observa. Però malgrat la seva obsessió pel nou, paradoxalment, l'art oficial està arribant, com la moda, a una reiteració grotesca de formes, maneres i idees que insulten la intel·ligència. Perquè l'art d'avantguarda és com una llengua morta. S'inventa seguint regles que ja reberen l'impuls vital dels qui la van crear. Una avantguarda de laboratori, feta per experts a imatge de la qual es conserva dissecada en llibres i museus. Els grans gurus de l'art oficial donen el certificat d'innovador, atrevit, transgressor o rupturista tan sols al qui segueix alguna fórmula vella, comprovada infinites vegades, que respecta els cànons del que ha de ser l'avantguarda, sense allunyar-se de la norma ortodoxa.
9. Estem FARTS de la importància que se li dóna als estils, als -ismes. Pintar és un acte personal i cada persona és única. Les etiquetes són només una manera d'ordenar el coneixement que la Història de l'Art construeix, i als artistes haurien d'importar-nos ben poc. Creiem que l'important no és pintar segons un estil o un altre, sinó fer-ho "amb estil", és a dir, bé.

10. Estem FARTS que els que no utilitzen les seves mans s'autodenominin artistes. Per ser artista cal pintar, esculpir, dibuixar... no n'hi ha prou amb pensar. Ja ens hem cansat d'aquells que no donen un pal a l'aigua i es converteixen en artistes per la Gràcia Divina o per la del guru de torn. L'art per a qui el treballa!
11. Estem FARTS de transcendentalismes. Els fartistes pintem perquè pintar és l'important. Pintar no necessita saberudes justificacions ni excuses. És una necessitat i un plaer. Només dibuixar i pintar dia a dia ens fa artistes. A aquells que tenen dubtes sobre aquest particular els animem a dedicar-se a una altra professió. Hi ha una gran comanda de xerraires entre els polítics i els venedors.
12. Estem FARTS del menyspreu a la tradició. Perquè l'ésser humà construeix sempre a partir del conegut. Rebutjar la tradició artística és rebutjar la possibilitat d'innovació, en rebutjar tota referència, tot suport.
El nostre moviment no és una avantguarda, però tampoc una contravantguarda. Els avenços aportats per les avantguardes històriques ja han estat integrats en la tradició pictòrica fa dècades i per artistes de talent.
Aquesta tradició, enriquida per aportacions avantguardistes, constitueix la base de la nostra cultura artística comú i el nostre patrimoni tècnic actual.
13. Estem FARTS de la visió esbiaixada que s'està donant de la història de l'art del segle XX (i XXI). Cal, pel bé de l'art i la dignitat de la professió de l'historiador de l'art, una revisió crítica i en profunditat dels postulats sobre els quals descansa el relat històric. Creiem que la Crítica d'Art, amb les seves teories vistoses però interessades, ha aconseguit sotmetre no només als artistes, sinó a la mateixa Història de l'Art: se segueix sobrevalorant la importància de les avantguardes del segle XX, minimitzant el fet que s'han esgotat i mort de seguida i han estat ressuscitades i mantingudes amb vida artificialment. L'evidència documental és aclaparadora. Tan sols cal que els historiadors facin el treball pendent, registrant els centenars de pintors notables que han estat treballant i influint en successives generacions de pintors figuratius fins als nostres dies, sense alinear-se exactament amb cap avantguarda.
La historiografia oficial, que es planteja l'art del segle XX com una successió vertiginosa de moviments avantguardistes cada vegada més extrema, és forçada i artificial. Es basa en una ideologia (l'avantguardisme) i no en la narració objectiva dels fets. Hi ha tants artistes *fora de la seva època* que tot aquest model teòric s'ensorra. Ben Shahn, Hopper, Balthus, Guttuso, Hockney, Freud, Kitaj... són figures molt influents, però no encaixen de cap manera en una història relatada com una successió permanent d'avantguardes, cada cop més radicals.
14. Estem FARTS que es menyspreï i s'elimini sempre la bellesa de tot discurs pretesament artístic. Per al Fartisme la bellesa és l'objectiu últim de l'art. Refusem la pobresa formal de l'art oficial i l'esteticisme invers que fa de les escombraries i de la lletgesa infinita la màxima aspiració. Això no significa que el nostre art es basi en vells esteticismes *démodés*, flonjos i cursis. Els temes crus i desagradables també tenen cabuda en l'artartista. És la preocupació per aconseguir una forma harmònica, ben construïda, el que els fartistes considerem principalment com a recerca de la bellesa.
15. Estem FARTS del rol assignat a l'artista d'avui. La pomposa vana glòria, els premis, les biennals, els catàlegs i l'adulació constitueixen l'objectiu vital de l'artista oficial. Gent sense vocació, sense ofici, amb una vida bolcada en els actes socials, lluny del plaer de dibuixar, del misteri de la pintura, del descobriment de nous mons al seu interior. Lluny, en definitiva, de l'olor i el tacte dels materials del taller. Per contra, l'èxit per a un artista és poder aixecar-se cada matí i pintar.
16. Estem FARTS del sistema actual d'ensenyament en moltes de les escoles d'art oficials.

L'aprenent d'artista necessita més la pràctica que la teoria, però als nostres joves se'ls omple el cap de xerrameca buida i inútil, descuidant sense voler -o intencionadament- l'ensenyament tècnic i la pràctica extensa que permetrien desenvolupar les seves habilitats. No entenem que es negui aquest dret als estudiants. Reivindiquem el valor del dibuix i específicament el dibuix del natural com a base de totes les arts visuals.

17. Estem FARTS de la fascinació per les noves tecnologies. Els nous materials i tècniques, les tecnologies informàtiques o audiovisuals no ens aclaparen ni ens enlluernen, simplement són part de la realitat dels nostres recursos actuals i els utilitzem amb normalitat com una eina més. A més d'un segle de distància de la primera pel·lícula, a més de 40 anys del primer ordinador, és una verdadera estupidesa seguir bavejant per descobrir que el vídeo o la informàtica existeixen. Estem farts que aquesta fascinació beneïda pel mitjà o la tècnica utilitzada enceguin el sentit crític de tots, fent-nos empassar patafis infumables en nom de la suposada novetat o ingeniositat del mitjà utilitzat.
18. Estem FARTS que la pintura sigui el calaix de sastre on ficar qualsevol cosa. Contínuament se'ns presenten com arts plàstiques el que en realitat són escenografies, obres de teatre, fotografies, cinema... sempre que la seva qualitat sigui pobre o nul·la, ja que quan són bones aquestes arts les reclamen, lògicament, per a si. Amb l'excusa que *cal obrir fronteres*, ens hem deixat robar el terreny i fins al nom. Quants concursos i salons de PINTURA han premiat instal·lacions, performances, fotos, vídeos...? Recuperem per a la pintura els seus llocs i usos naturals.
19. Estem FARTS de *noves propostes*. El naixement de vertaderes noves arts serà sempre benvingut, però no hi ha raó objectiva per multiplicar les categories, creant noves arts com *performance*, *instal·lació* o *videoart*: ens borrosos que mai no acaben d'independitzar-se del si de les arts plàstiques tradicionals. Quan alguna cosa realment nova arriba -com en el segle passat el còmic o el cinema- s'obre pas pel seu compte, amb força abassegadora, sense deure la seva existència a una indefinició nebulosa. En la seva majoria, aquestes suposades noves arts són maneres d'amagar la incapacitat de crear bon teatre, bona escenografia, bon cinema o, en definitiva, bona pintura.
20. Estem FARTS de que sempre se'ns titlli de minoria. Encara que els fundadors de l'Hartisme som gallecs, El Hartisme és una tendència amb vocació universal. No som quatre bojós aïllats en el nord-oest peninsular contra la tendència general; realment, la major part de la gent pensa el mateix que nosaltres.

El nostre moviment està afiliat al Moviment Stuckist (www.stuckism.com) que, des de l'any 1999, està contestant l'art oficial i avui és present en 40 països, amb més de 180 seus repartides per tot el món. El Hartisme inclou totes les arts i tots els aspectes de la cultura, encara que comenci com la revolta d'uns pintors.

L'Hartisme és un punt de partida però també un objectiu. Volem recuperar la normalitat, la sinceritat i la senzillesa de la nostra professió. Volem que pintar sigui només pintar, sense extravagants vestuaris que disfressin l'art del que no és.

Aspirem a ser el nen en el conte El Vestit Nou de l'Emperador, dient a la societat el que tots pensen però ningú no s'atreveix a dir.

Per a més informació escriu-nos a [info\(a\)hartismo.com](mailto:info(a)hartismo.com)

